

# Očekivanja o brizi za starije roditelje iz perspektive starijih roditelja i odrasle djece: uloga privrženosti i filijalne zrelosti

---

**Banov, Katarina**

## Supplement / Prilog

Publication year / Godina izdavanja: **2016**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:186:994564>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-06**



Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences - FHSSRI Repository](#)

## 10. PRILOZI

### 10.1. Skala očekivanja o brizi za starijeg roditelja – verzija za odraslu djecu

U nastavku je prikazana verzija Skale očekivanja o brizi za starijeg roditelja korištena na uzorku odrasle djece koja su upitnike ispunjavala o svom odnosu s majkom. Za ispitanike koji su odgovarali na upitnike u odnosu na svog oca primijenjena je paralelna forma s jedinom razlikom upotrebe riječi „otac“ umjesto „majka“.

#### UPUTA:

Drugi dio istraživanja ispituje očekivanje o Vašem ponašanju prema Vašoj majci u starijoj dobi. Navedene su različite tvrdnje o ponašanjima koja opisuju brigu djeteta za ostarjelog roditelja te Vas molimo da u skladu s njima procijenite kakva su Vaša očekivanja o brizi za Vašu majku. Molimo Vas da pažljivo pročitate svaku tvrdnju i procijenite u kojoj se mjeri navedene tvrdnje odnose na Vas i Vaš sadašnji odnos s majkom, odnosno na mogući odnos u budućnosti, kada ona bude starija i kada se više neće moći potpuno samostalno brinuti o sebi.

	uopće se ne odnosi na mene	uglavnom se ne odnosi na mene	ni se odnosi ni se ne odnosi na mene	uglavnom se odnosi na mene	u potpunosti se odnosi na mene
Spreman/a sam u budućnosti savjetovati ili informirati svoju majku oko važnih životnih pitanja.	1	2	3	4	5
Za mene je važno da u posebnim prilikama budemo zajedno.	1	2	3	4	5
Ako me majka bude trebala, spreman/a sam prilagoditi svoje obiteljske obaveze.	1	2	3	4	5
Ako me majka bude trebala spreman/a sam prilagoditi svoje poslovne obaveze.	1	2	3	4	5
Ako moja majka bude imala financijskih poteškoća, spreman/a sam novčano pomoći.	1	2	3	4	5
Rado bih da moja majka i ja živimo zajedno.	1	2	3	4	5
Svojoj majci želim pružati redovitu pomoć u obavljanju kućanskih poslova.	1	2	3	4	5
Ako je to potrebno, spremna sam majci osigurati prijevoz.	1	2	3	4	5
Ako je to potrebno, spreman/a sam za svoju majku obavljati kupovinu.	1	2	3	4	5
Spreman/a sam svojoj majci pomoći u prihvaćanju promjena koje mu dolaze s godinama.	1	2	3	4	5
Smatram da bih trebao/la prihvatiti žrtvovanje osobne slobode radi pomoći svojoj majci.	1	2	3	4	5
Spreman/a sam redovito posjećivati svoju majku.	1	2	3	4	5
Spreman(a) sam svojoj majci biti emocionalna potpora pružanjem utjehe ili ohrabrenja	1	2	3	4	5

Sa svojom se majkom redovito čujem telefonom.	1	2	3	4	5
Namjeravam se družiti s majkom uz opuštajuće zajedničke aktivnosti (vrtlarjenje, televizija, šetnja,...)	1	2	3	4	5
Očekujem da ću biti uključen(a) u planiranje majčine buduće zdravstvene njege.	1	2	3	4	5
Ako moja majka bude imala fizičkih poteškoća, spreman/na sam pomoći oko njene osobne njege (oblačenje, kupanje,...)	1	2	3	4	5

Ako bude potrebno spreman/a sam svojoj majci: (moguće odabrati i više opcija)

- a) potražiti smještaj u domu
- b) angažirati stručnjaka za njegu u njegovoj kući/stanu
- c) osobno pružiti njegu u njegovoj kući/stanu
- d) osobno pružiti njegu u svojoj kući/stanu
- e) ništa od navedenog
- f) nešto drugo: \_\_\_\_\_
- g) nisam još razmišljao/la o tome

## 10.2. Saturacije čestica Skale očekivanja o brizi za starijeg roditelja u dvofaktorskoj strukturi

Sažetak rezultata eksploratorne faktorske analize Skale očekivanja o brizi o starijem roditelju matricom strukture i obrasca korelacije čestica s ukupnim rezultatom. Dvofaktorska struktura dobivena je samo na verziji Skale korištenoj na uzorku roditelja odrasle djece.

	Matrica obrasca				
	$r_{it}$	Faktor 1	Faktor 2	M	sd
1. Volio/voljela bih da me moje dijete redovito zove telefonom.	0,53	<b>0,77</b>	0,07	4,13	1,21
2. Očekujem da se moje dijete uključi u planiranje moje buduće zdravstvene njege.	0,75	<b>0,57</b>	-0,40	3,63	1,35
3. Očekujem od svog djeteta da me povremeno posjeti.	0,40	<b>0,75</b>	0,21	4,44	0,97
4. Nadam se da će mi moje dijete pomoći u prihvaćanju promjena koje mi dolaze s godinama.	0,59	<b>0,55</b>	-0,21	3,99	1,22
5. Ako budem imao/la fizičkih poteškoća nadam se da će mi moje dijete pomoći oko osobne njege (oblačenje, kupanje,...)	0,59	<b>0,50</b>	-0,25	3,60	1,45
6. Ako budem imao/la financijskih poteškoća, nadam se da će mi moje dijete novčano pomoći.	0,56	<b>0,44</b>	-0,27	3,25	1,54
7. Očekujem od svog djeteta da me savjetuje ili informira oko važnih životnih pitanja	0,53	<b>0,45</b>	-0,23	3,67	1,30
8. Vrlo mi je važna emocionalna potpora (poput utjehe ili ohrabrenja) mog djeteta.	0,30	<b>0,58</b>	0,17	4,37	0,98
9. Za mene je važno da u posebnim prilikama budemo zajedno.	0,36	<b>0,46</b>	0	4,41	-0,95
10. Rado bih da se u budućnosti družimo uz opuštajuće zajedničke aktivnosti (vrtlarjenje, televizija, šetnja,...)	0,45	<b>0,39</b>	-0,17	3,61	1,43
11. Ako bude potrebno više se brinuti o meni, želim da moje dijete prilagodi vlastite obiteljske obveze	0,63	0,09	<b>-0,73</b>	3,09	1,41
12. Od svog sina/kćeri želim redovitu pomoć u obavljanju kućanskih poslova.	0,48	-0,01	<b>-0,76</b>	2,23	1,36

13. Smatram da bi moje dijete trebalo prihvatiti žrtvovanje osobne slobode radi pomoći svom roditelju.	0,43	-0,09	<b>-0,67</b>	2,46	1,43
14. U slučaju potrebe, želim da moje dijete prilagodi svoje poslovne obveze.	0,47	-0,03	<b>-0,64</b>	2,65	1,40
15. Nadam se da će moje dijete obavljati kupovinu za mene.	0,61	0,29	<b>-0,49</b>	3,37	1,51
16. Rado bih da moje dijete i ja živimo zajedno.	0,50	0,1	<b>-0,55</b>	2,52	1,55
17. Po potrebi, očekujem da će mi moje dijete osigurati prijevoz.	0,52	0,32	-0,33	3,61	1,43

### 10.3. Skale zadovoljstva životom, odnosom djecom i odnosom s partnerom

Molimo procijenite stupanj Vašeg zadovoljstva sljedećim aspektima zaokruživanjem jednog broja:

Koliko ste trenutno zadovoljni svojim životom?

1    2    3    4    5    6    7



uopće nisam zadovoljan/na

u potpunosti sam zadovoljan/na

Koliko ste zadovoljni odnosom sa svojom djecom?

1    2    3    4    5    6    7



uopće nisam zadovoljan/na

u potpunosti sam zadovoljan/na

Koliko ste zadovoljni odnos sa svojim bračnim partnerom?

(Ako je moguće odgovoriti)

1    2    3    4    5    6    7



uopće nisam zadovoljan/na

u potpunosti sam zadovoljan/na

#### 10.4. Prikazi demografskih i podataka o međugeneracijskoj solidarnosti dvaju uzoraka

Tablica 12. Odgovori ispitanika na pitanja samoprocjene afektivne (bliskosti odnosa) i konsenzualne solidarnosti (sličnosti stavova) prema Silverstein i Bengston (1997)

	Raspon	Djeca		Roditelji	
		M	sd	M	sd
Procjena bliskosti odnosa roditelja i djece	1-3	2,42	0,63	2,54	0,57
Procjena sličnosti stavova	1-4	2,69	0,91	2,82	0,89

Tablica 13. Prikaz demografskih obilježja ispitanika u uzorku odrasle djece i roditelja

	Odrasla djeca		Roditelji	
	N	%	N	%
Nisu roditelji	46	19,4		
Roditelji su	191	80,6		
<b>Red rođenja odraslog djeteta</b>				
Prvorodeni	122	51,7	65	45,5
Drugorođeni	80	33,9	46	32,2
Treće ili četvrto dijete svojih roditelja	34	14,4	17	11,9
<b>Radni status ispitanika</b>				
Nezaposlen	45	19	1	0,7
Zaposlen	186	78,5	11	7,7
U mirovini	6	2,5	131	91,6
<b>Roditelj/dijete trenutno stanuje</b>				
U svojoj kući/stanu	180	76,3	110	77,5
U kući/stanu s odraslim djetetom	46	19,5	27	19
Drugdje	10	4,2	5	3,5
<b>Roditelj živi unutar jednog sata vožnje</b>				
Da	178	84,4	74	58,7
Ne	33	15,6	52	41,3

Tablica 14. Postotak odgovora ispitanika na pitanja samoprocjene asocijacijske solidarnosti (učestalost kontakta) prema Silverstein i Bengston (1997)

	Kontakt telefonom		Kontakt uživo	
	Djeca	Roditelji	Djeca	Roditelji
Svaki dan	36,5	30,4%	32,0	28,5
Skoro svaki dan	24	35,2	15,4	17,5
Tjedno	19,7	20,8	28,5	22,6
Nekoliko puta mjesečno	8,7	4,8	8,8	13,1
Jednom mjesečno	2,9	5,6	7	5,1
Rjeđe	8,2	3,2	8,3	13,2